

CUPRINS

V. INSTALAȚII DE VENTILARE ȘI CLIMATIZARE

1. PROBLEME GENERALE

1.1. Conținutul și istoricul instalațiilor de ventilare și climatizare.....	2
1.2. Documentația tehnico - economică necesară realizării obiectivelor de investiții pentru instalațiile de ventilare și climatizare	2
1.3. Încadrarea proiectelor instalațiilor de ventilare și climatizare în obiectivele de investiții publice	4
1.4. Cerințe de calitate.....	4
1.5. Reglementări tehnice specifice pentru instalațiile de ventilare și climatizare	4
1.6. Clasificarea instalațiilor de ventilare și climatizare	4
1.7. Semne convenționale și denumiri folosite în instalațiile de ventilare și climatizare.....	7

2. BAZE CLIMATICE ȘI FIZIOLOGICE

2.1 Aerul atmosferic	10
2.1.1. Aerul curat, uscat	10
2.1.2. Impuritățile din aerul atmosferic.....	10
2.1.2.1 Gaze și vapori	10
2.1.2.2 Praf.....	10
2.1.2.3 Nuclee de condensare	11
2.1.2.4 Agenți patogeni	11
2.1.3. Poluarea sonoră.....	11
2.1.4. Electricitatea atmosferică	12
2.1.5. Radiații radioactive	12
2.2. Factorii meteorologici.....	13
2.2.1. Temperatura aerului exterior	13
2.2.2. Umiditatea aerului exterior	16
2.2.3. Radiația solară	17
2.2.4. Densitatea și presiunea aerului exterior.....	18
2.2.5. Vântul	19
2.3. Echilibrul fiziologic al omului în ambianțe artificiale.....	21
2.3.1. Metabolismul organismului uman.....	21
2.3.2. Schimbul termic al omului cu mediul ambiant.....	23
2.3.3. Condiții de confort termic, condiții de muncă	24
2.3.3.1 Temperatura aerului interior	24
2.3.3.2 Temperatura medie de radiație.....	25
2.3.3.3 Umiditatea aerului.....	26
2.3.3.4 Viteza de mișcare a aerului interior	27
2.3.3.5 Îmbrăcămintea	27
2.3.4. Condiții locale de confort	27
2.3.5. Influențe diverse.....	29
2.3.5.1 Conținutul de praf	29
2.3.5.2 Gaze, vapori, mirosuri	29
2.3.5.3 Mirosul ca factor al confortului termic	31
2.3.5.4 Radiația radioactivă.....	32
2.3.5.5 Zgomotul.....	32
2.3.5.6 Iluminatul.....	33
2.3.6. Criterii de apreciere a confortului	33
2.3.7. Criterii sanitar-igienice	37
2.3.7.1. SBS - Sindromul clădirilor bolnave (Sick Building Syndrom)	37
2.3.7.2. TBS - Sindromul clădirilor etanșe (Tight Building Sysndrom).....	38
2.4. Parametrii climatici de calcul.....	38
2.4.1. Parametrii climatici exteriori de calcul.....	38
2.4.1.1 Instalații de încălzire centrală.....	38
2.4.1.1.1 - Temperatura aerului exterior iarna.....	38
2.4.1.1.2 - Viteza vântului iarna	39
2.4.1.2 Instalații de climatizare și ventilare mecanică sau naturală	40
2.4.1.2.1 - Perioada caldă a anului	40
2.4.1.2.1.1 Instalații de climatizare	40
2.4.1.2.1.2 Instalații de ventilare mecanică sau naturală	40

2.4.1.2.2. Perioada rece a anului.....	40
2.4.1.2.2.1 Instalații de climatizare	40
2.4.1.2.2.2 Instalații de ventilare mecanică sau naturală	40
2.4.2. Parametrii climatici de calcul ai aerului interior	40
2.4.2.1 Probleme generale	40
2.4.2.2 Parametrii de calcul pentru perioada caldă a anului.....	41
2.4.2.3. Parametrii de calcul pentru perioada rece a anului	42
3. AERUL UMED	
3.1 Compoziția aerului umed.....	48
3.2 Legile gazelor perfecte aplicate la studiul aerului umed.....	48
3.3 Parametrii aerului umed.....	49
3.3.1 Relații de calcul	49
- Exemple de calcul.....	49
3.3.2. Tabele de valori	49
3.3.3. Diagrame psihrometrice.....	49
3.4. Transformări simple ale aerului umed.....	50
4. PROCEDEE DE TRATARE A AERULUI	
4.1 Probleme generale	62
4.2. Tratarea aerului cu apă.....	62
4.2.1. Procese posibile de modificare a stării aerului în contact cu apa	63
4.2.2. Umidificarea izotermică	63
4.2.3. Umidificarea adiabatică	63
4.2.4. Procese politropice.....	64
4.3. Tratarea aerului cu abur	64
4.4. Tratarea aerului cu substanțe desicante.....	65
4.4.1. Tratarea aerului cu substanțe absorbante lichide.....	65
4.4.2. Tratarea aerului cu substanțe adsorbante.....	66
4.5 Sinteza posibilităților de tratare a aerului	66
4.6. Tratarea complexă a aerului de climatizare.....	66
4.6.1. Procese de tratare complexă a aerului iarna	66
4.6.1.1. Punctul de amestec M este situat deasupra curbei de saturație.....	66
4.6.1.1.1 Schema de ventilare „sus-jos“	66
- Exemplu de calcul	68
4.6.1.1.2. Schema de ventilare „jos-sus“	68
- Exemplu de calcul	69
4.6.1.2. Punctul de amestec M este situat sub curba de saturație.....	69
4.6.1.3. Folosirea umidificării izoterme.....	71
- Exemplu de calcul	71
4.6.2. Procese de tratare complexă a aerului vara	71
4.6.2.1. Realizarea procesului de răcire și uscare prin pulverizare de apă răcită	71
4.6.2.1.1. Schema de ventilare „sus-jos“	71
- Exemplu de calcul	72
4.6.2.1.2. Schema de ventilare „jos-sus“	72
4.6.2.2. Amplasarea bateriei de răcire înaintea camerei de pulverizare	73
4.6.2.3. Tratarea complexă cu procese de răcire și uscare în două trepte	73
4.6.3. Alte soluții.....	73
4.6.3.1. Sistemul de răcire a aerului folosind umidificarea adiabatică.....	73
4.6.3.2. Sistemul de tratare a aerului tip “Dessicant Cooling”.....	73
4.6.4. Procese de tratare complexă vara și iarna fără umidificarea aerului.....	76
4.6.4.1. Tratarea complexă a aerului fără umidificare și fără recuperarea căldurii din aerul evacuat în exterior.....	77
4.6.4.2. Tratarea complexă a aerului fără umidificare, cu recuperarea căldurii din aerul evacuat în exterior.....	79
5. SISTEME PENTRU CLĂDIRI CIVILE	
5.1. Ventilare naturală (VN).....	84
5.1.1. Ventilare naturală neorganizată	84
5.1.2. Ventilare naturală organizată	84
5.1.2.1 Factorii care asigură schimbul natural de aer	84
5.1.2.1.1 Presiunea termică	84
5.1.2.1.2. Presiunea vântului	85
5.1.2.1.3. Presiunea totală; presiunea convențională	85
5.1.2.2 Dispozitive de ventilare naturală.....	86
5.1.2.2.1 Ferestre (ochiuri mobile).....	86

5.1.2.2.2. Coșuri de ventilare	86
5.2. Ventilare mecanică (VM)	87
5.2.1. Alcătuirea unei instalații de ventilare mecanică	88
5.2.2. Regimuri de funcționare	89
5.2.3. Sisteme de ventilare mecanică	89
5.3. Climatizarea	89
5.3.1. Probleme generale	89
5.3.2. Clasificarea instalațiilor de climatizare. Principii de funcționare	91
5.3.2.1 Clasificarea instalațiilor	91
5.3.2.2 Principii de funcționare a instalațiilor de climatizare	91
5.3.3. Instalații „numai aer“	92
5.3.3.1 Instalații „numai cu aer“ cu 1 canal cu debit constant	93
5.3.3.1.1 Instalații pentru o zonă	93
5.3.3.1.2 Instalații pentru mai multe zone	93
5.3.3.2 Instalații „numai aer“ cu debit variabil	95
5.3.3.3 Instalații „numai aer“ cu 2 canale	96
5.3.3.3.1 Probleme generale, clasificare	96
5.3.3.3.2 Instalații fără umidificarea aerului	96
5.3.3.3.3 Instalații cu umidificarea aerului	97
5.3.3.3.4 Aparate de amestec	97
5.3.3.3.5 Diagrame de reglare a parametrilor agenților termici la instalațiile cu două canale de aer	99
5.3.4. Instalații „aer-apă“ (cu aer primar)	99
5.3.4.1 Schema de principiu	99
5.3.4.2 Instalații „aer-apă“ cu 2 conducte	100
5.3.4.3 Instalații „aer-apă“ cu 3 conducte	101
5.3.4.4 Instalații „aer-apă“ cu 4 conducte	101
5.3.4.5 Aparate cu inducție	101
5.3.4.6 Ventilatoare	102
5.3.4.7 Grafice de reglare a parametrilor	103
5.3.5. Instalații cu încălzire terminală	103
5.3.6. Instalații de climatizare cu debit variabil, cu un canal și cu două canale de aer	104
5.3.7. Instalații de climatizare cu sisteme VAV	110

6. VENTILAREA INDUSTRIALĂ

6.1 Ventilarea naturală organizată	116
6.1.1. Presiunile pe suprafețele orificiilor de ventilare	116
- Exemple de calcul	116
6.1.2. Presiune convențională	116
- Exemple de calcul	116
6.1.3. Debitul de aer al orificiilor	117
- Exemplu de calcul	117
6.1.4. Dispozitive de ventilare naturală	118
6.1.5. Determinarea debitului de aer evacuat prin deflectoare și luminatoare	119
- Exemple de calcul	120
6.2. Instalații de ventilare locală	122
6.2.1. Ventilare locală prin aspirare; tipuri constructive	122
6.2.1.1. Dispozitive deschise	122
6.2.1.1.1. Hote	122
6.2.1.1.2. Aspirații marginale	123
6.2.1.2. Dispozitive semiînchise	123
6.2.1.3. Dispozitive închise	123
6.2.2. Ventilare locală prin refulare	124
6.2.2.1. Dușuri de aer	124
6.2.2.2. Perdele de aer	125
6.2.3. Instalații de ventilare locală prin refulare și aspirare	126
6.2.3.1. Tipuri constructive	126
6.2.3.2. Calculul băilor industriale cu refulare pe o latură și evacuare pe latura opusă	128
- Exemplu de calcul	129
6.3. Instalații de descetare	129
6.3.1. Probleme generale	129
6.3.2. Instalații cu refularea aerului jos sau sus cu dirijare spre partea inferioară a încăperii	130
6.3.3. Instalații de descetare cu refularea aerului în partea inferioară și suprafețe de încălzire în zona plafonului	130
6.3.4. Instalații de descetare cu refularea aerului la partea inferioară și superioară a încăperii	130
6.3.5. Instalații de descetare cu evacuarea aerului prin dispozitive de aspirație locală (DAL)	131

- Exempu de calcul.....	132
6.4. Instalații de desprăfuire.....	134
6.4.1. Sistemul bifazic aer-praf.....	134
6.4.1.1 Definiții și clasificări.....	134
6.4.1.2 Compoziția granulometrică (distribuția) a prafului	134
- Exempu de calcul	135
6.4.1.3 Viteza de plutire (limită de cădere).....	135
- Exempu de calcul	137
6.4.2. Proprietățile prafului.....	137
6.4.3. Sisteme de desprăfuire; tipuri constructive.....	138
6.4.4. Dispozitive de captare a prafului	139
6.4.5. Conducte: dimensionare și calculul pierderilor de sarcină.....	140
6.4.5.1 Date pentru proiectarea sistemului de conducte.....	140
6.4.5.2 Calculul pierderilor de sarcină	141
6.4.6. Dispozitive și accesorii montate pe conductele de desprăfuire.....	142
6.5. Aparate și instalații de epurare - Probleme generale.....	142
6.5.1. Aparate pentru epurarea aerului	143
6.5.2. Instalații de epurare.....	143
6.6. Instalații de ventilare de avarie.....	144
6.6.1. Descrierea instalației.....	144
6.6.2. Debitul de aer pentru avarie	145
6.6.3. Timpul de revenire la concentrația admisibilă după încetarea avariei	145
- Exemple de calcul.....	145
6.7. Transportul pneumatic	146
6.7.1. Probleme generale.....	146
6.7.2. Clasificarea sistemelor de transport pneumatic.....	146

7. ELEMENTE COMPONENTE ALE INSTALAȚIILOR DE VENTILARE ȘI CLIMATIZARE

7.1. Ventilatoare.....	154
7.1.1. Tipuri constructive de ventilatoare.....	154
7.1.2. Curbe caracteristice.....	155
7.1.3. Funcționarea ventilatoarelor în serie sau în paralel.....	156
7.1.4. Reglarea debitului de aer al ventilatoarelor.....	158
7.1.5. Alegerea ventilatoarelor pentru centralele de ventilare și climatizare	159
7.2. Baterii de încălzire.....	159
7.2.1. Baterii de încălzire cu abur și apă.....	159
7.2.2. Baterii de încălzire cu gaze de ardere.....	163
7.2.3. Baterii de încălzire electrice	164
7.3. Baterii pentru răcirea aerului	165
7.3.1. Schimbul de căldură.....	165
7.3.2. Curbe caracteristice ale bateriilor de răcire	165
7.4. Filtre de aer	166
7.4.1. Probleme generale.....	166
7.4.2. Mărimi caracteristice ale filtrelor	166
7.4.3. Pierderi de sarcină. Durata de colmatare.....	166
7.4.4. Tipuri constructive de filtre de aer.....	167
7.4.5. Înserierea filtrelor	171
7.4.6. Filtre diverse.....	171
7.5. Separatoare de praf	172
7.5.1. Clasificări și caracteristici tehnice.....	172
7.5.2. Alegerea separatoarelor de praf	173
7.5.3. Tipuri constructive de separatoare de praf.....	173
7.5.3.1 Cicloane	173
- Exemple de calcul.....	174
7.5.3.2 Filtre uscate	175
7.5.3.3 Filtre electrice	177
7.5.3.4 Separatoare inerțiale	179
7.5.3.5 Separatoare umede.....	180
7.6. Camere de pulverizare.....	183
7.6.1. Probleme generale.....	183
7.6.2. Elementele componente ale unei camere de pulverizare	183
7.6.3. Tipuri constructive de camere de pulverizare	184
7.6.4. Calculul termic de alegere a camerelor de pulverizare	184
- Exemple de calcul.....	185
7.6.5. Accesoriiile camerelor de pulverizare	186

7.7. Guri de aer	186
7.7.1. Probleme generale.....	186
7.7.2. Tipuri constructive; caracteristici geometrice și tehnico-funcționale.....	189
7.8. Canale de aer. Accesorii	203
7.8.1. Materiale folosite la realizarea canalelor	203
7.8.2. Elemente componente și mod de alcătuire a canalelor de aer.....	206
7.8.3. Accesoriiile canalelor de aer	206
8. APARATE DE VENTILARE ȘI CLIMATIZARE	
8.1. Aparate de ventilare și încălzire. Aeroterme.....	212
8.2. Generatoare de aer cald pentru locuințe.....	213
8.3. Aparate de ventilare.....	213
8.4. Aparate de ventilare de evacuare	214
8.5. Ventilatoare de acoperiș.....	214
8.6. Ventilatoare de perete și de plafon.....	214
8.7. Aparate de răcire, climatizare parțială și climatizare.....	215
8.7.1. Probleme generale.....	215
8.7.2. Aparate de fereastră.....	215
8.7.3. Aparate de încăpere	216
8.7.4. Aparate de climatizare de tip dulap	217
8.7.5. Aparate de climatizare modulate	218
8.7.6. Centrale de climatizare de acoperiș.....	220
8.7.7. Aparate de climatizare pentru locuințe.....	223
8.7.8. Aparate de climatizare multizonale.....	223
8.8. Aparate pentru umidificarea aerului	223
8.8.1. Aparate cu evaporare.....	223
8.8.2. Aparate cu pulverizare	223
8.8.3. Aparate cu abur.....	224
8.9. Aparate pentru uscarea aerului	225
8.9.1. Aparate cu mașină frigorifică	226
8.9.2. Aparate cu substanțe adsorbante sau higroscopice	227
8.10. Aparate pentru reducerea mirosului.....	227
8.11. Aparate pentru instalații de climatizare, cu un canal și cu două canale de aer, cu debit variabil. Variatoare pentru modificarea debitului de aer.....	227
8.11.1. Guri de aer cu debit variabil.....	227
8.11.2. Variatoare de debit	230
9. CALCULUL ȘI DIMENSIONAREA INSTALAȚIILOR DE VENTILARE ȘI CLIMATIZARE	
9.1. Sarcina termică a unei încăperi.....	236
9.1.1. Sarcina termică de vară (sarcina de răcire)	236
9.1.1.1. Aporturi de căldură	236
9.1.1.2. Degajări de căldură	247
9.1.2. Sarcina termică de iarnă (sarcina de încălzire)	251
9.1.2.1. Consumuri de căldură.....	251
9.1.2.2. Degajări de căldură	251
9.1.3. Metodă rapidă pentru calculul sarcinii de răcire a unei încăperi de climatizare.....	253
- Exemplu de calcul	255
9.2. Sarcina de umiditate (vapori de apă) a unei încăperi	256
9.2.1. Degajări și consumuri de umiditate	256
9.2.1.1. Degajări de umiditate de la oameni	256
- Exemple de calcul.....	256
9.2.1.2. Degajări de umiditate de la suprafețe libere de apă.....	256
9.2.1.2.1. Volume mari de apă	256
- Exemple de calcul	256
9.2.1.2.2. Straturi subțiri de apă.....	258
- Exemplu de calcul	258
9.2.1.2.3. Scurgeri permanente de apă.....	258
9.2.1.2.4. La suprafața liberă a soluțiilor apoase.....	258
- Exemplu de calcul	258
9.2.1.3. Degajări de umiditate de la suprafața apei în fierbere.....	259
9.2.1.4. Degajări de umiditate de la mâncare	259
9.2.1.5. Degajări de umiditate de la materiale care se usucă în încăpere.....	259
9.2.1.6. Degajări de umiditate de la arderea unor substanțe.....	259
9.2.1.7. Degajări de umiditate de la călcatul rufelor	259
9.2.1.8. Alte degajări și consumuri de umiditate.....	259
9.2.2. Calculul sarcinii de umiditate a unei încăperi	259
9.3. Bilanțurile de gaze, vapori și praf ale unei încăperi.....	260

9.3.1. Surse de degajări de gaze și vapori nocivi.....	260
9.3.2. Surse și degajări de praf.....	261
9.4. Debitul de aer pentru ventilarea sau climatizarea încăperilor.....	262
9.4.1. Relații generale de calcul.....	262
- Exemple de calcul.....	262
9.4.2. Debitul de aer pentru încăperi climatizate.....	262
9.4.2.1 Sistemul de ventilare „sus-jos“ „sus-sus“ sau „sus-jos/sus“.....	262
- Exemple de calcul.....	263
9.4.2.2 Sistemul de ventilare „jos-sus“.....	263
9.4.2.3 Încăperi termostatare (cu același punct de rouă vara și iarna).....	265
9.4.3. Debitul de aer pentru încăperi ventilate mecanic.....	265
- Exemple de calcul.....	266
9.4.4. Debitul de aer pentru încăperi ventilate natural.....	268
- Exemplu de calcul.....	269
9.5. Calculul și dimensionarea gurilor de aer.....	270
9.5.1. Mișcarea aerului în încăperile ventilate.....	270
9.5.2. Jeturi de aer.....	270
9.5.2.1 Clasificarea jeturilor.....	270
9.5.2.2 Jeturi libere cvasiizoterme, relații de calcul.....	271
9.5.2.3 Jeturi libere neizoterme refulate orizontal sau oblic.....	272
- Exemplu de calcul.....	273
9.5.2.4 Jeturi neizoterme verticale refulate în jos.....	274
9.5.2.5 Jeturi limitate spațial.....	274
9.5.3. Alegerea difuzoarelor de plafon.....	275
9.5.3.1 Anemostate pătrate și circulare plane și spațiale tipizate.....	275
- Exemple de calcul.....	275
9.5.4. Alegerea gurilor de refulare.....	277
- Exemplu de calcul.....	277
9.5.5. Calculul gurilor de evacuare a aerului.....	281
9.5.6. Eficiența sistemelor de ventilare.....	281
9.6. Calculul canalelor de aer.....	283
9.6.1. Dimensionarea constructivă și trasarea.....	283
- Exemplu de calcul.....	284
9.6.2. Calculul pierderilor de sarcină.....	285
9.6.3. Calculul răcirii sau încălzirii aerului pe canale.....	286
9.6.4. Pierderea de aer / aspirația de aer fals la canalele de aer.....	287
9.7. Ventilare locală.....	287
9.7.1. Calculul dispozitivelor de aspirare locală.....	287
9.7.1.1 Hote.....	288
9.7.1.2 Aspirații unilaterale și bilaterale pentru băi industriale.....	288
9.7.1.3 Calculul aspirațiilor inelare.....	291
9.7.2. Calculul nișelor.....	292
- Exemple de calcul.....	292
9.7.3. Alte instalații de ventilare locală prin refulare.....	295
9.8. Instalații de transport pneumatic.....	296
9.8.1. Viteza materialului în conductele de transport pneumatic.....	296
9.8.2. Concentrația amestecului în regim și la limita de înfundare.....	298
9.8.3. Viteza aerului; pierderile de sarcină reale ale aerului.....	299
9.8.4. Pierderile de sarcină în conductele de transport pneumatic.....	299
9.8.5. Viteza optimă de transport pneumatic.....	299
- Exemplu de calcul.....	299
10. ATENUAREA ZGOMOTELOR ȘI VIBRAȚIILOR PRODUSE DE INSTALAȚIILE DE VENTILARE ȘI CLIMATIZARE	
10.1 Noțiuni referitoare la zgomot.....	306
10.2. Nivelul presiunii acustice (zgomotului) în încăperi.....	308
10.3. Propagarea zgomotului.....	308
10.4. Surse de zgomot.....	308
- Exemplu de calcul.....	309
10.5. Atenuarea zgomotului transmis prin aer.....	311
- Exemple de calcul.....	313
10.6. Zgomotul indus de canalele de aer.....	322
10.7. Atenuarea vibrațiilor și a zgomotului transmis prin corpuri solide.....	322
- Exemple de calcul.....	326
11. RECUPERAREA CĂLDURII	
11.1 Probleme generale.....	330

11.1.1. Eficiența recuperatoarelor	330
11.1.2. Randamentul anual de recuperare	330
11.1.3. Sisteme de recuperare	331
11.2. Tipuri constructive de recuperatoare de căldură	331
11.2.1. Recuperatoare rotative	331
11.2.2. Recuperatoare cu plăci	332
11.2.3. Recuperatoare cu tuburi termice	332
11.2.4. Recuperatoare cu fluid intermediar	333
11.2.5. Pompe de căldură	334
11.2.6. Alte tipuri de recuperatoare	336
12. REGLAREA AUTOMATĂ	
12.1. Probleme generale	338
12.2. Elemente de reglare a debitelor de agent termic sau de aer	338
12.3. Reglarea instalațiilor de ventilare	339
12.4. Reglarea instalațiilor de climatizare parțială	340
12.5. Reglarea instalațiilor de climatizare	342
13. SOLUȚII DE VENTILARE / CLIMATIZARE ÎN FUNCȚIE DE DESTINAȚIA ÎNCĂPERILOR	
13.1. Clădiri publice și administrative	346
13.1.1. Clădiri cu birouri	346
13.1.2. Hoteluri	347
13.1.3. Magazine	348
13.1.4. Teatre, cinematografe	349
13.1.5. Amfiteatre	350
13.1.6. Piscine; bazine acoperite	351
13.1.7. Spitale; clinici	352
13.1.8. Folosirea energiei geotermice în instalațiile de climatizare	354
13.1.8.1. Instalație cu pompă termică în circuit deschis, având sursa de căldură apa freatică	355
- Exemplu de calcul	356
13.1.8.2. Instalație cu pompă termică, cu circuit închis, având ca sursă de căldură solul	357
13.1.8.2.1. Schimbătoare de căldură verticale, de tip sondă	357
- Exemplu de calcul	358
13.1.8.2.2. Schimbătoare de căldură orizontale, de tip colector	359
- Exemplu de calcul	359
13.1.8.3. Sistemul puț canadian	360
- Exemplu de calcul	361
13.2. Încăperi cu impurificare pronunțată a aerului	362
13.2.1. Bucătării	362
13.2.2. Toalete	364
13.2.3. Încăperi pentru încărcarea acumulatorilor	364
13.2.4. Garaje	364
- Exemplu de calcul	367
13.2.5. Tunele rutiere	367
13.3. Locuințe	374
13.4. Clădiri industriale	374
13.4.1. Depozite de fructe	374
13.4.2. Clădiri zootehnice	379
13.4.2.1 Probleme generale	379
13.4.2.2 Microclimatul încăperilor care adăpostesc animale	379
13.4.2.3 Izolarea termică a clădirilor pentru adăpostirea animalelor	381
13.4.2.4 Degajările nocive ale animalelor	381
13.4.2.5 Calculul debitului de aer pentru ventilare	381
13.4.2.6 Sisteme de ventilare folosite la clădirile zootehnice	382
13.4.3. Vopsitorii	383
13.4.3.1 Probleme generale	383
13.4.3.2 Filtrarea aerului proaspăt	383
13.4.3.3 Filtrarea aerului evacuat	383
13.4.3.4 Regimul de presiuni. Sistemul de ventilare	384
13.4.3.5 Instalații de vopsire	384
13.5. Centrale de ventilare, climatizare	384
14. VERIFICAREA, REGLAREA ȘI RECEPȚIA INSTALAȚIILOR DE VENTILARE ȘI CLIMATIZARE	
14.1. Probleme generale	390
14.2. Verificări preliminare	390
14.3. Pornirea instalației	390

14.4. Reglarea instalației	390
14.4.1 Reglarea camerelor de amestec	390
14.4.2 Reglarea debitului pe canalele de aer	391
14.5. Verificarea caracteristicilor funcționale ale echipamentelor.....	392
14.6. Verificarea parametrilor microclimatului	393
14.7. Recepția lucrărilor	393

F. INSTALAȚII FRIGORIFICE

15. PROCEDEE DE RĂCIRE PENTRU CLIMATIZARE

15.1. Probleme generale	396
15.2. Fluide utilizate în instalațiile frigorifice.....	396
15.2.1. Agenți frigorifici pentru instalații cu comprimare mecanică.....	396
15.2.1.1 Criterii de alegere a unui agent frigorific	396
15.2.1.2 Proprietățile agenților frigorifici	397
15.2.2. Agenți intermediari	408
15.2.3. Soluții pentru instalații cu absorbție	409
15.2.4. Uleiuri frigorifice	410
15.3. Instalații frigorifice pentru climatizare.....	412
15.3.1. Instalații bazate pe destinderea aerului comprimat	412
15.3.1.1 Instalația care utilizează ciclul Brayton-Joule	412
15.3.1.2 Instalația care utilizează destinderea într-un câmp centrifugal	414
15.3.2. Instalații bazate pe vaporizarea unui lichid	414
15.3.2.1 Instalații cu comprimare mecanică de vapori	414
15.3.2.1.1 Instalații cu o treaptă de comprimare.....	414
15.3.2.1.2 Instalații cu comprimare multiplă	418
15.3.2.2 Instalații cu absorbție	419
15.3.2.2.1. Instalații cu absorbție în soluție Br Li - apă.....	420
15.3.2.2.2. Instalații cu absorbție în soluție apă-amoniac	422
15.3.2.2.3 Instalații cu ejecție.....	423
15.3.2.3.1. Instalație teoretică (cu circuite închise).....	423
15.3.2.3.2. Instalație reală (cu circuite deschise).....	423
15.3.3. Instalații bazate pe efectul Peltier	425

16. ELEMENTE COMPONENTE ALE INSTALAȚIILOR FRIGORIFICE

16.1. Compresoare	428
16.1.1. Clasificarea compresoarelor	428
16.1.2. Compresoare volumice.....	428
16.1.2.1 Mărimi caracteristice ale compresoarelor volumice.....	428
16.1.2.1.1. Caracteristici geometrice	428
16.1.2.1.2. Caracteristici mecanice.....	429
16.1.2.1.3. Caracteristici frigorifice	429
16.1.2.1.4. Caracteristici calitative	430
16.1.2.2 Tipuri constructive de compresoare volumice	430
16.1.2.2.1. Compresoare cu piston alternativ	430
16.1.2.2.2. Compresoare rotative	434
16.1.3. Compresoare centrifugale (turbocompresoare)	444
16.2. Condensatoare frigorifice.....	446
16.2.1. Considerații teoretice.....	446
16.2.2. Condensatoare răcite cu aer.....	447
16.2.3. Condensatoare răcite cu apă.....	449
16.2.3.1 Condensatoare cu țevi coaxiale	449
16.2.3.2 Condensatoare multitubulare	449
16.2.3.3 Condensatoare cu plăci	450
16.2.4. Condensatoare răcite mixt (evaporative).....	454
16.2.4.1 Condensatoare atmosferice	455
16.2.4.2 Condensatoare cu evaporare forțată.....	456
16.3. Vaporizatoare.....	459
16.3.1. Probleme generale.....	459
16.3.2. Vaporizatoare răcitoare de aer.....	460
16.3.2.1 Considerații practice.....	460
16.3.2.2 Decongelarea vaporizatoarelor.....	462
16.3.2.3 Dimensionarea vaporizatoarelor răcitoare de aer	464
16.3.2.4 Tipuri constructive de vaporizatoare pentru răcirea aerului	466
16.3.3. Vaporizatoare răcitoare de lichide	467
16.3.3.1 Tipuri constructive de vaporizatoare răcitoare de lichide	467

16.3.3.2 Dimensionarea vaporizatoarelor răcitoare de lichide.....	471
16.4. Aparatură de reglare și comandă.....	475
16.4.1. Probleme generale.....	475
16.4.2. Dispozitive de comandă automată	476
16.4.2.1 Dispozitive de pornire și oprire automată.....	476
16.4.2.2 Dispozitive de alimentare cu agent frigorific.....	476
16.4.2.3 Dispozitive de alimentare cu agenți secundari	480
16.4.3. Dispozitive de protecție automată	482
16.5. Aparatură auxiliară	483
16.5.1. Separatorul de ulei	483
16.5.2. Separatorul de lichid	483
16.5.3. Butelia de aspirație.....	484
16.5.4. Rezervorul de lichid.....	484
16.5.5. Separatorul acumulator	484
16.5.6. Butelia de răcire intermediară.....	484
16.5.7. Subrăcitorul de lichid.....	485
16.5.8. Dezaeratorul	488
16.5.9. Dezhidrotorul.....	489
16.5.10. Filtrul.....	490
16.5.11. Pompa de agent frigorific.....	490
16.5.12 Bazinul răcitor	491
16.5.13 Agitatorul.....	491
16.5.14 Turnul de răcire.....	491
16.6. Conducte, armături, izolații.....	495
16.6.1. Conducte.....	495
16.6.2. Armături.....	498
16.6.3. Izolații frigorifice	499
17. SISTEME DE INSTALAȚII FRIGORIFICE PENTRU CLIMATIZARE	
17.1. Instalații de climatizare cu răcire directă	502
17.1.1. Sisteme monobloc.....	502
17.1.1.1. Centrala de tratare a aerului.....	502
17.1.1.2. Sisteme de tratare locală a aerului	504
17.1.2. Sisteme cu unități separate (split).....	506
17.1.2.1. Sistemul monosplit	506
17.1.2.2. Sistemul multisplit	507
17.2. Instalații de climatizare cu răcire indirectă.....	507
17.2.1. Sisteme cu baterie de răcire, cu apă rece.....	508
17.2.2. Sisteme cu cameră de pulverizare a apei reci	509
17.2.3. Grupuri de răcire a apei.....	510
17.2.3.1. Grupuri de răcire a apei cu comprimare mecanică.....	510
17.2.3.2. Grupuri de răcire a apei cu turbocompresor	511
17.2.3.3. Grupuri de răcire a apei cu absorbție.....	511
17.2.3.4. Grupuri de răcire a apei cu ejecție	512
17.3. Acumularea frigului.....	513
17.3.1. Sistemul de stocare completă	513
17.3.2. Sistemul de stocare parțială	513
18. MONTAREA ȘI EXPLOATAREA INSTALAȚIILOR FRIGORIFICE	
18.1. Montarea instalațiilor frigorifice.....	518
18.1.1. Amplasarea	518
18.1.2. Instrucțiuni de montare.....	518
18.2. Exploatarea instalațiilor frigorifice.....	519
18.2.1. Probarea.....	519
18.2.2. Punerea în funcțiune.....	520
18.2.3. Exploatarea	520
18.2.4. Limitarea zgomotului.....	521
18.3. Depanarea instalațiilor frigorifice	522
T. ELEMENTE DE TERMOTEHNICĂ	
19. TRANSFERUL DE CĂLDURĂ ȘI DE MASĂ	
19.1. Conducția termică.....	526
19.2. Convecția.....	528
19.2.1. Convecția liberă în spații nelimitate	529
19.2.2. Convecția liberă în spații limitate.....	530

19.2.3. Convecția forțată	530
19.2.4. Transferul de căldură la condensarea vaporilor	532
19.2.5. Transferul de căldură la fierberea lichidelor	533
19.2.6. Transferul de masă	533
19.3. Radiația termică	534
19.3.1. Mărimi și legi fundamentale	534
19.3.2. Transferul de căldură prin radiație între corpurile solide	536
19.3.3. Coeficientul de radiație hr	537
19.4. Transferul global de căldură	537
19.4.1. Coeficientul global de transfer termic, U	537
19.4.2. Diferența medie logaritmică de temperatură, ΔT_{med}	537
19.4.3. Recalcularea parametrilor schimbătoarelor de căldură la alți parametri decât cei nominali	538
- Exemplu de calcul	539
19.4.4. Straturi de aer cu grosime mică	539
19.4.5. Intensificarea schimbului termic	539
19.4.6. Frânarea transferului global de căldură (izolarea termică)	541
- Exemplu de calcul	542

E. EFICIENȚA ENERGETICĂ A INSTALAȚIILOR

20. EFICIENȚA ENERGETICĂ A INSTALAȚIILOR DE VENTILARE ȘI CLIMATIZARE

20.1. Oportunitatea prevederii unei instalații de climatizare (răcire)	558
20.1.1. Temperatura interioară în sezonul cald	558
20.1.2. Metodologia de calcul	559
20.1.3. Stabilirea temperaturii interioare a unei încăperi neclimatizate în perioada de vară	561
20.2. Calculul necesarului de energie pentru răcirea clădirilor	562
20.2.1. Conținut general, diagrame energetice	562
20.2.2. Calculul necesarului de energie pentru răcirea clădirilor și al consumului de energie pentru climatizare - metoda de calcul lunară	562
20.3. Date climatice	571

21. EFICIENȚA ENERGETICĂ A INSTALAȚIILOR FRIGORIFICE

21.1. Analiza exergetică a proceselor din instalația frigorifică	576
21.1.1. Cazul instalației frigorifice cu amoniac	576
21.1.1.1. Analiza exergetică a proceselor reversibile (funcționarea teoretică)	576
21.1.1.2. Analiza exergetică a proceselor ireversibile (funcționarea reală)	577
21.1.2. Cazul instalației frigorifice cu freon	580
21.2. Influențe asupra eficienței energetice a instalației frigorifice	581
21.2.1. Influențe datorate tipului de instalație frigorifică utilizată	581
21.2.2. Influențe datorate sistemului frigorific	582
21.2.3. Influențe datorate ciclului frigorific utilizat	583
21.2.4. Influențe datorate fluidului frigorific	584
21.2.5. Influențe datorate construcției instalației frigorifice	584
21.3. Legătura între eficiența energetică a instalației frigorifice și impactul acesteia asupra mediului	586

A. ANEXE

22. UNITĂȚI DE MĂSURĂ

22.1. Unități de măsură ale Sistemului Internațional (SI)	590
22.2. Prefixele unităților de măsură	590
22.3. Conversia principalelor unități de măsură	590
22.4. Conversia dintre unitățile de măsură ale SI și unitățile de măsură anglo-saxone	590
22.5. Conversia dintre gradele Fahrenheit și gradele Celsius	590